

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL

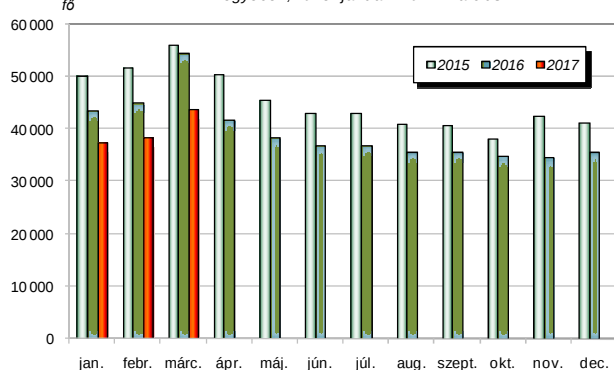
2017. MÁRCIUS

Több mint tízezerrel kevesebb az álláskereső a megyében, mint egy éve.

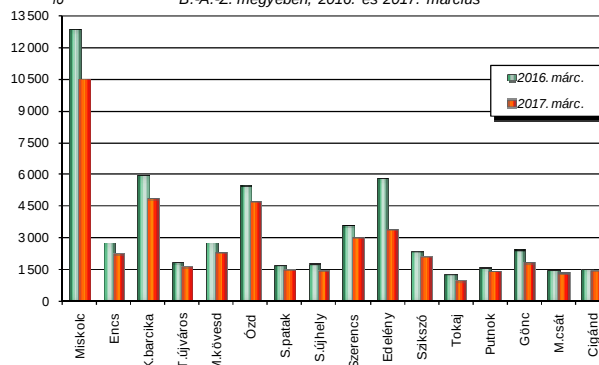
Az előző hónap végén befejeződött közfoglalkoztatási programokból kilépők egy része március folyamán ismét álláskeresőként jelentkezett a járási hivatalokban, ami az év erre a szakaszára jellemző módon nagyobb, átmeneti létszámnövekedést okozott a nyilvántartott álláskeresők számában. Március elején azonban megkezdődtek a 2017. évi közfoglalkoztatási programok, így az újonnan kialakított munkakörök fokozatos betöltése újabb trendváltást okoz majd az elkövetkező hónapokban. Éves összehasonlításban továbbra is csökkenő tendencia érvényesül, március végén csaknem 20%-kal kevesebb álláskeresőt regisztráltak a járási hivatalok a megyében, mint egy éve.

2017. március végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 43 915 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 14,1%-kal (5,4 ezer fővel) többet, mint egy hónapja. Ezzel szemben 2016. márciusához mérten 19,5%-kal (10,6 ezer fővel) kevesebb volt az álláskereső a megyében, az éves összevetésben mért csökkenés közel két éve töretlen. Országosan nagyobb arányú volt a havi növekedés, március végére 18,3%-kal (54,3 ezer fővel) 350,8 ezer főre emelkedett az álláskeresők létszáma. Az előző év márciusához képest pedig 16,6%-os (69,8 ezer fős) csökkenés ment végbe országosan. A nagyobb arányú megyei létszámcsökkenés hatására 12,5%-ra mérséklődött a megyében regisztrált álláskeresők számának országosból való részesedése, ami egy éve 13%-ot tett ki.

A regisztrált álláskeresők számának alakulása
B.-A.-Z. megyében, 2015. január - 2017. március

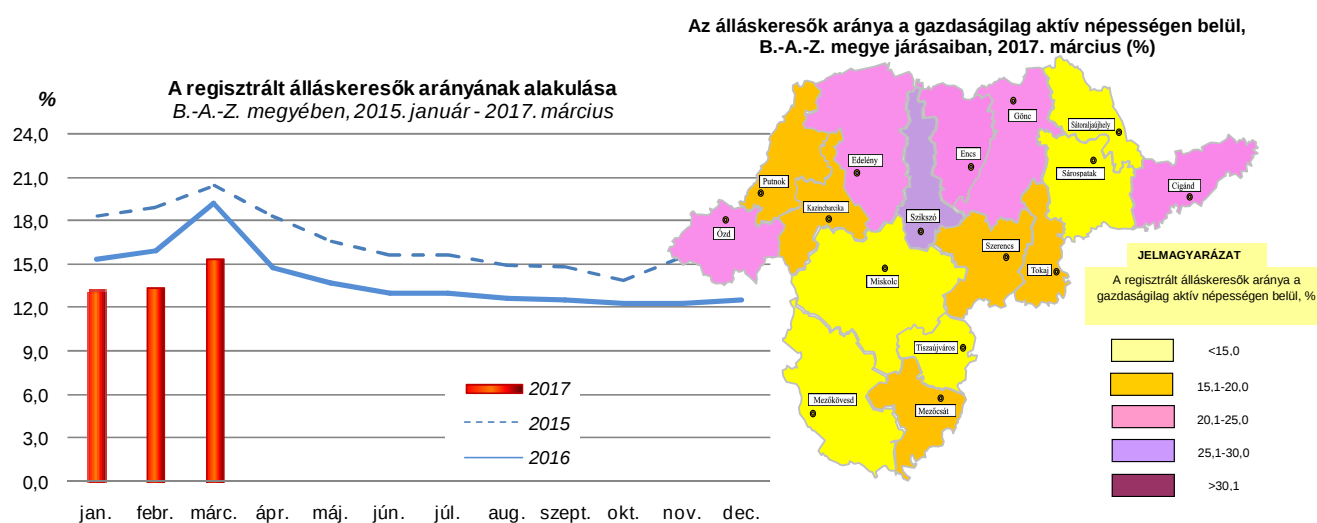
Az álláskeresők számának változása járásonként
B.-A.-Z. megyében, 2016. és 2017. március

Az idénymunkák növelte munkaerő-kereslet hatására a tokaji és a mezőkövesdi járásban már márciusban csökkent kissé a nyilvántartott álláskeresők száma, a többi járásban viszont többet regisztráltak, mint egy hónapja. A legnagyobb mértékben, több mint ezer fővel az előző havi közel másfélszeresére emelkedett az edelényi járásban nyilvántartott álláskeresők száma, s a cigándi, a gönci és a sziksói járásban is 20-33%-kal voltak többen, mint február végén. A többi járásban ennél kisebb ütemű volt a havi növekedés, a megye legnagyobb járásában, a miskolci járásban mérsékelten (6,6%, 0,6 ezer fő) nőtt a létszám. 2016. március végéhez viszonyítva továbbra is valamennyi járásban csökkenés figyelhető meg. Kiemelkedő, 2,5 ezer fős (43,1%-os) apadás ment végbe az edelényi, s közel ilyen (2,4 ezer fős, 18,4%-os) a miskolci járásban, de a kazincbarcikai járásban is 1,1 ezer főt (-18,9%) meghaladóan fogyott az álláskeresők száma. Egyedül a cigándi járásban mérhető száz fő alatti (-74 fő, -4,9%) apadás, máshol több, például az encsi, a gönci, a szerencsi és az ózdi járásban 550-720 fős (13-27%-os) csökkenés zajlott le.

A regisztrált álláskereső létszáma alapján számított munkanélküliségi arány¹ az előző hónaphoz képest a megyében 1,9 százalékponttal emelkedett, országosan ennél kisebb volt a növekedés. *Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2017. március végén 15,4% volt az álláskereső számának gazdaságilag aktív népességhez mért aránya, ami 3,9 százalékponttal alacsonyabb az egy évvel korábbinál.* Az országos arány 7,6% volt márciusban, az 1,7 százalékponttal volt kedvezőbb a 2016. márciusban mért aránynál.

A havi létszámváltozás tükröződik a járási mutatók alakulásában is. A stagnáló tokaji és mezőkövesdi mutatók kívül valamennyi járásban emelkedett a munkanélküliségi arány, de egyedül a szikszói körzetben lépte át kissé a 25%-os határt. 2017. márciusban öt járásban 8,8-15%-ot tett ki az álláskereső aránya az aktív munkaerőpiaci résztvevők között, s szintén öt-öt járásban volt 15,1-20%, illetve 20,1-25% közötti a mutató értéke. Ezzel ellentétben, az előző év márciusához mérve valamennyi járásban csökkent a munkanélküliség súlya, s enyhültek a járások közötti, a munkanélküliségi arány tekintetében meglévő különbségek is. A fokozatosan javuló munkaerőpiaci feltételek – amelyhez a nagyarányú közfoglalkoztatás és az elsődleges munkaerőpiacon alkalmazott foglalkoztatást bővítő támogatások is nagyban hozzájárultak – hatására több (pl. az encsi, az edelényi, a gönci) járásban 10 százalékponttal vagy azt meghaladó mértékben csökkent a mutató értéke, de a járások többségében is 3 - 6 százalékponttal süllyedt ez az arány.

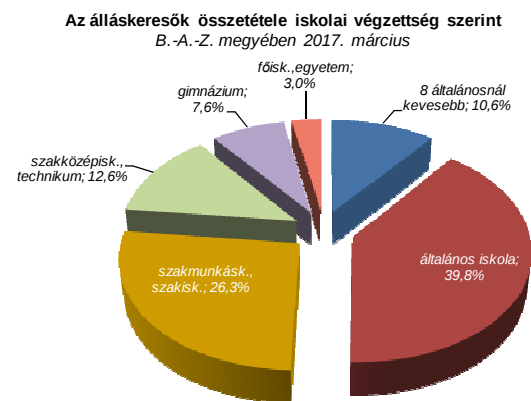
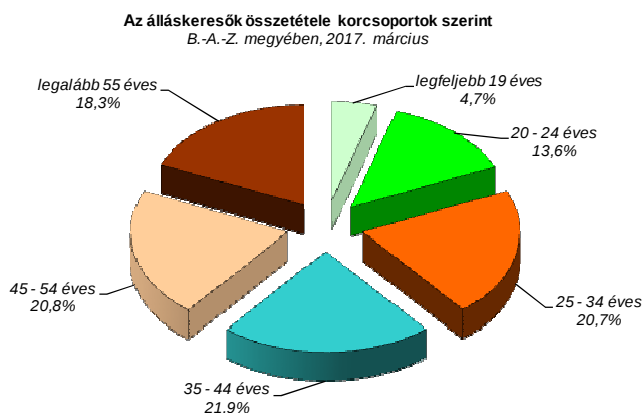
A közfoglalkoztatásban zajló változások miatt márciusban lényegesen többen kérték nyilvántartásba vételüket, mint az év első két hónapjában, de növekedett a nyilvántartásból kikerültek száma is. *Március folyamán 10,9 ezer fő került be a nyilvántartott álláskereső közé, közülük 313 főt (3%) első ízben, 10,6 ezer főt (97%) ismételten regisztráltak.* Az előbbieket száma közel száz fővel maradt el mind az előző havitól, mind a 2016. márciusitól. Ezzel szemben a hónap folyamán már ismételten regisztráltak száma kétszerese volt a februárinak, az egy évvel azelőttit azonban nem érte el, 4,4 ezer fővel (29%-kal) elmaradt attól. A hónap folyamán nyilvántartásba vett álláskereső 11,5%-a (1,3 ezer fő) pályakezdő fiatal volt, többségük (85%) volt már korábban is regisztrált álláskereső, ők többnyire szintén a közfoglalkoztatási szerződés lejártát követően kérték ismét nyilvántartásba vételüket. A beáramló pályakezdők száma közel 25%-kal haladta meg az előző havit, de 30%-kal alacsonyabb volt, mint egy éve. Az első ízben nyilvántartásba vett pályakezdők (189 fő) összetétele a szokásosnak megfelelő volt: többségük alapfokú iskolai végzettséggel (61%), fele ennyien középfokú iskolát végezve (32%) keresnek állást, míg a legkisebb csoportjuk diplomával rendelkezik (7%). Az ismételten regisztrált pályakezdők között a két első csoport létszáma jobban közelít (57-40%), míg a diplomásoké csak 3%-ot tesz ki.

Március folyamán 5,5 ezer fő álláskereső került ki a nyilvántartásból, 23%-kal (1 ezer fővel) többen, mint februárban, de kissé kevesebben (7%-kal), mint egy éve. Az előző hónaphoz mért növekedés erőteljesebb volt a nem pályakezdők, mint a pályakezdők körében, de mindkét csoport létszáma elmaradt kissé az egy évvel korábbitól. A nyilvántartásból kikerültek kétharmada (67,2%-a) elhelyezkedett vagy támogatott munkaerőpiaci képzés résztvevője lett, a többiek nyilvántartása egyéb ok, többnyire a kapcsolattartás

¹ A regisztrált álláskereső száma a gazdaságilag aktív népesség előző évi átlagos létszámához viszonyítva.

megszakítása miatt szűnt meg. Az elhelyezkedők többsége közfoglalkoztatottként a másodlagos munkaerőpiacon (43,6%), a többiek (22,9%) az elsődleges munkaerőpiacon talált munkát, minden negyedik bértámogatás segítségével. Az elhelyezkedők száma 40,5%-kal haladta meg az előző havit, amiben most az új közfoglalkoztatási programoknak volt nagyobb szerepe, az itt munkát vállalók száma közel kétharmadával múlta felül az előző havit. Az elsődleges munkaerőpiacon állást szerzők száma márciusban mérsékeltebben nőtt (10,5%-kal).

A havi létszámváltozások következtében márciusban az átlagosnál kissé jobban emelkedett a nők, a középkorúak, valamint az alacsony iskolai végzettségűek száma, de ezek alig módosították az álláskeresők összetételére jellemzőket. A március végén nyilvántartott álláskeresők között a férfiak részaránya 52,1%-ot, a nőké 47,9%-ot tett ki. Életkori csoportok szerint a legtöbben 35-44 évesek (21,9%), de alig kevesebb a 25-34 éves (20,7%), illetve a 45-54 éves (20,8%) álláskeresők részaránya a megyei álláskeresők között. A 25 év alattiak részesedése 18,3%-ot tett ki, s ugyanennyi volt a legidősebbeké, az 55 éves vagy idősebb korosztályé is (18,3%). Az egy évvel korábbihoz képest leginkább a fiatalok részaránya emelkedett, de enyhén nőtt a legidősebbeké is, míg a 25-54 éveseké továbbra is csökkenő tendenciájú.

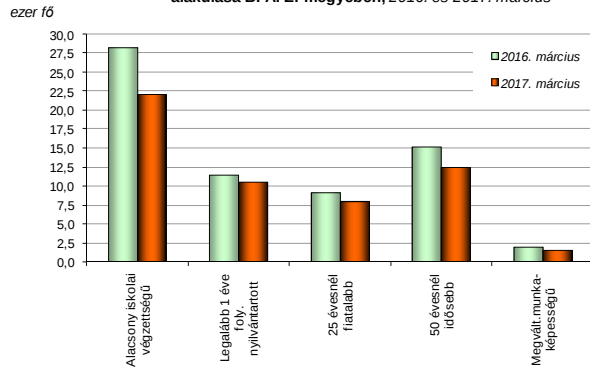
A legtöbb álláskereső alacsony végzettségű, részarányuk hosszú idő óta 50% közeli. A 2017. március végi létszámot tekintve tízből egy álláskereső (10,6%) nem fejezte be az általános iskolát, további négy (39,8%) pedig csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A megyei álláskeresők következő nagyobb csoportja szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzett (26,3%), a többiek középiskolai vagy felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. A középiskolát végzettek többsége az érettségi mellett szakközépiskolai (egy részük technikumi) szakképesítéssel is rendelkezik (12,6%), kisebb részük gimnáziumban érettségizett (7,6%). Változatlanul alacsony a felsőfokú végzettséget szerzett álláskeresők részaránya (3%). Az egy évvel korábbi összetételhez képest az alacsony iskolai végzettségűek részesedése kissé mérséklődött, a többi csoporté némileg nőtt vagy stagnál.

A leghátrányosabb helyzetű, elhelyezkedési szempontból a legnehezebb helyzetben lévő álláskeresői rétegek közül a legtöbbször 8 általános iskolai osztályt végeztek. Az elmúlt év folyamán nyújtott foglalkoztatáspolitikai támogatások révén viszont az átlagosnál nagyobb ütemben csökkent a számuk az álláskeresők között. Március végén 22,2 ezer fő tartozott közéjük, 21,6%-kal (6,1 ezer fővel) kevesebb, mint egy éve. A nagyarányú közfoglalkoztatás eredményeként megyénkben több éve csökkenő tendenciájú a tartósan, a legalább egy éve nyilvántartott álláskeresők közé tartozók száma is (10,5 ezer fő), a hónap végén 8%-kal (0,9 ezerrel) voltak kevesebben, mint tavaly márciusban. Ennél némileg többen vannak a főként koruk miatt veszélyeztetettek, a legalább 50 éves álláskeresők (12,5 ezer fő), éves szinten ennek a csoportnak a létszáma az átlagostól alig elmaradó mértékben, 18,1%-kal (2,8 ezer fővel) apadt. A 25 évesnél fiatalabb álláskeresők száma március végén néhány fővel meghaladta a 8 ezret, ami ezzel együtt 12%-kal (1,1 ezer fővel) volt kevesebb, mint egy éve. A megváltozott munkaképességű álláskeresőké (1,6 ezer fő) éves összevetésben továbbra is csökkenő tendenciájú, márciusban 20,2%-kal (0,4 ezer fővel) maradt el az egy évvel korábbtól. Az elmúlt hónaphoz képest az említett valamennyi csoport létszáma emelkedett, legkevesbé a tartósan álláskeresőké és a fiataloké (3,9, ill. 9,5%-kal), a többi csoporté 13-19%-kal. Szám szerint tekintve az alacsony iskolai végzettségűeké nőtt a leginkább (3,5 ezer fővel), legkevesbé pedig a tartósan álláskeresőké (közel 400 fővel).

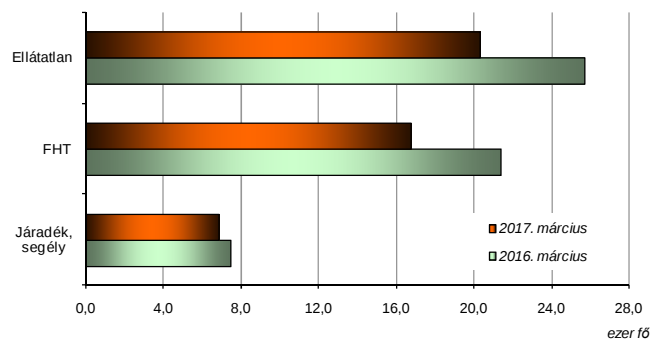
Az álláskeresők ellátására jogosultak száma márciusban újra nőtt, a jogosultság megszerzését sokak számára a közfoglalkoztatás tette lehetővé. Emelkedett a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosultak száma is, de azoké is, akik pénzbeli ellátásra vagy támogatásra nem szereztek jogosultságot. 2017. március végén 5 ezer fő volt jogosult álláskeresői járadékra, 1,9 ezer fő pedig a nyugdíj előtt állók segélyére. Együttes létszámuk (6,9 ezer fő) 20%-kal (1,2 ezer fővel) haladta meg az egy hónappal korábbit, ám 8%-kal (0,6 ezer fővel) elmaradt a tavalyitól. Az FHT-ra jogosultak hó végi létszáma 16,7 ezer főt tett ki, csaknem 1,5 ezer fővel (9,7%-kal) nőtt egy hónap alatt, ezzel szemben az egy évvel korábbitól továbbra is lényegesen (21,8%-kal, 4,7 ezer fővel) kevesebb volt. A pénzbeli ellátásra nem jogosultak száma fél éve emelkedő tendenciájú, márciusban 2,8 ezer fővel (15,9%-kal) 20,3 ezerre nőtt. Az egy évvel korábbihoz viszonyítva azonban továbbra is lényegesen – 5,4 ezer fővel, 20,9%-kal – kevesebben vannak.

Az álláskeresők ellátására jogosultak részaránya a hónap végén 15,6% volt, az FHT-ra jogosultaké 38,1%-ot, míg az ezek egyikére sem jogosultaké 46,3%-ot tett ki. Az egy évvel korábbihoz képest az álláskeresők ellátására jogosultak részaránya 1,9 százalékponttal emelkedett, a pénzbeli ellátásra nem jogosultaké 0,8 százalékponttal, az FHT-ra jogosultak létszámsúlya pedig 1,1 százalékponttal süllyedt.

A leghátrányosabb munkaerőpiaci helyzetű álláskeresők számának alakulása B.-A.-Z. megyében, 2016. és 2017. március

Pénzbeli ellátásban (nem) részesülő álláskeresők számának alakulása B.-A.-Z. megyében, 2016. és 2017. március

2017. március végén 5,3 ezer fő pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván a megye járási hivatalai, számuk harmadik hónapja nő, márciusban 7,9%-kal (0,4 ezer fővel) múlta felül az előző havit. Ezzel ellentétben a 2016. márciusi létszámhoz képest kevesebben vannak, a csökkenés 18,8%-ot (1,2 ezer főt) ért el. Országosan kissé nagyobb volt a havi növekedés, az éves csökkenés viszont intenzívebb. Március végén országosan 34,8 ezer pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván, 10,9%-kal (3,4 ezer fővel) többet, mint egy hónapja, illetve 22%-kal (9,8 ezer fővel) kevesebbet, mint egy éve.

A megyében az előző hónaphoz képest negyedével nőtt a nyilvántartásba bekerülők száma (1,3 ezer fő), az onnan törölt pályakezdőké (0,9 ezer fő) egyelőre kevésbé, 8,1%-kal. A nyilvántartásból kikerültek közül márciusban minden második pályakezdő állást talált, némileg többen a közfoglalkoztatásban (28,8%), kevesebben az elsődleges, a normál munkaerőpiacon (23,1%). Az előző hónaphoz képest 17%-kal nőtt az elhelyezkedő pályakezdők száma is. Köztük azonban a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedőké emelkedett jobban (20%-kal), míg az átmenetileg közfoglalkoztatást vállalóké jóval kevésbé (14%-kal). Az előbbiek száma a tavaly márciusihoz képest is nőtt (13%-kal), míg a közfoglalkoztatást vállalóké csökkent (15%-kal).

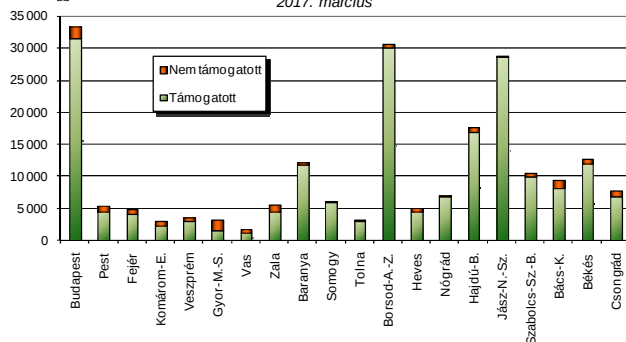
Az új közfoglalkoztatási programok indításának hatására a 30 ezret is meghaladta a bejelentett üres állások száma a járási hivatalokban.

Ahogy az utóbbi években, ez évben is országszerte március elején kezdődött azoknak a közfoglalkoztatási programoknak a végrehajtása, melyekre a 2017. évre elhatárolt források alapján a járási hivatalok szerződést kötöttek a közfoglalkoztatókkal. Ezek alapján február végén - március elején a megyei közfoglalkoztatók 29,4 ezer főre jelentettek be munkaerő-igényt, melyek túlnyomó többségére a járási hivatalok március első hetében ki is közvetítették az álláskeresőket. Ezeknek az állásoknak a számát közel 1,2 ezerrel növelték márciusban az elsődleges munkaerőpiacon betölthető állások. Így márciusban

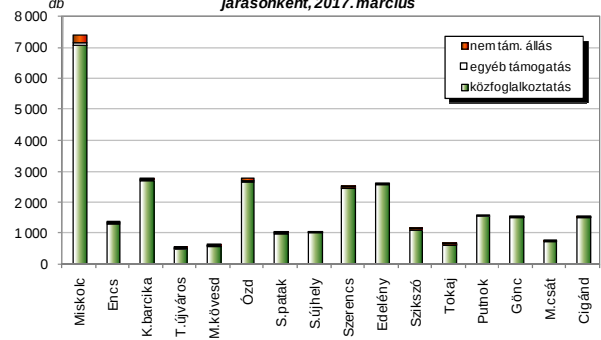
összesen 30,6 ezer üres álláshelyet vettek nyilvántartásba a járási hivatalok, ami csaknem nyolcszorosa az előző havinak, viszont a közfoglalkoztatási keretlétszámok kisebb csökkentése miatt mintegy 12%-kal elmaradt a 2016. márciusitól.

Országosan havi szinten hasonló nagyságrendű (hétszeres) emelkedés történt, s az egy évvel korábbihoz képest is a megyeihez hasonló (-10,5%) csökkenés figyelhető meg. 2017. március folyamán országosan összesen 211,6 ezer állást jelentettek be a munkáltatók, ennek 14,5%-át Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaadói.

A hónap folyamán bejelentett üres állások száma megyénként
2017. március

A hónap folyamán B.-A.-Z. megyében bejelentett új állások száma
járásonként, 2017. március

Az új közfoglalkoztatási programok indításával összefüggésben a márciusban bejelentett megyei üres állások szokásosnál is nagyobb része, 96%-a (29,4 ezer állás) a közfoglalkoztatás révén a másodlagos munkaerőpiacon, s alig 4%-a (1,2 ezer állás) az elsődleges munkaerőpiacon állt rendelkezésre. A közfoglalkoztatásban most megjelent átmeneti foglalkoztatási lehetőségek száma megtízszereződött, a normál munkaerőpiacról jelzett üres állásoké 4%-kal nőtt az előző hónaphoz képest. A bejelentett üres állások 98%-ához támogatási igény kapcsolódott, 2%-a támogatási igény nélküli kereslet volt. Támogatással 30 ezer főt kerestek, közülük mintegy 600 főre bértámogatással az elsődleges munkaerőpiacon, a többségre (29,4 ezer fő) a közfoglalkoztatásban tartottak igényt. Támogatási igény nélkül néhány fő híján szintén 600 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést az elsődleges munkaerőpiacon tevékenykedő vállalkozások, intézmények.

A hónap folyamán bejelentett állások közül minden negyedik a miskolci járásban működő foglalkoztatóknál állt rendelkezésre (24%, 7,4 ezer állás), s további négy - a kazincbarcikai, az ózdi, a szerencsi és az edényi - járásból jeleztek még viszonylag sok, járásonként 2,5-2,8 ezer (8,5-9%) főre vonatkozó munkaerőigényt a helyi munkaadók. A támogatott állások aránya most valamennyi járásban kiemelkedően nagy, 95,5-99,5% közötti volt, ezek kevés kivétellel közfoglalkoztatási munkalehetőségek voltak. Az elsődleges munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett, s egyben bérjellegű támogatási igénnyel társult állásajánlatok száma csak a miskolci járásban haladta meg a százat, a többi járásban legfeljebb ötven ilyen állásra kértek közvetítést a munkáltatók. A nem támogatott állások nagy része is a miskolci járásban működő munkaadóknál állt rendelkezésre (42%), ezen kívül csak az ózdi (15,5%), a kazincbarcikai (8,5%), valamint a sárospataki (8%) járásban volt még viszonylag több ilyen betöltetlen munkahely a nyílt munkaerőpiacon.

Az elsődleges (nyílt) munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás (1,2 ezer db) több mint felét feldolgozóipari (22%), kereskedelmi (17,5%) és építőipar (17%) cégek jelentették be. Ezen kívül a mezőgazdaság, a vendéglátás, a szállítás és a közigazgatás (egyenként 5-7%, 60-80 db) jelzett állások száma volt még számottevőbb. Ezek közül a nagyobb munkaerő-igénnyel megjelenő ágak közül az előző hónaphoz képest csak a feldolgozóipari állások száma csökkent, a többi területről bejelentett állásoké emelkedett, különösen az építőipari cégek munkaerő-igénye. Az előző év márciusához képest szintén az építőipari, valamint a szállítás, raktározás területéről bejelentett állások száma mutat kisebb emelkedést, az egyéb területről érkezőké a tavalyi szint körül alakult, kivéve a közigazgatási állásokat, valamint az adminisztratív tevékenységet végző szolgáltatók bejelentéseit, melyek nagyobb arányban csökkentek.

A nyílt munkaerőpiaci állások kisebb részét (42%, 500 állás) szakképzett, több mint felét (58%, 680 állás) szakképzetlen álláskeresőknek hirdették meg. Szakképzettséggel elsősorban bolti eladók, kőművesek, villanyszerelők, targoncavezetők, irodai adminisztrátori munkához értő álláskeresők jelentkezését várták, de keresettek voltak a szakácsok, pincérek, lakatosok, festő-mázolók és a tehérgépkocsi-vezetők is.

Segéd- vagy betanított munkakörökben csomagoló, rakodó, összeszerelő és egyéb ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási kisegítő tevékenységek ellátására vártak jelentkezőket. A közfoglalkoztatási programokban zömmel (90%) segéd-vagy betanított munkásra volt igény. A szakképzett álláskereső számára elsősorban gépkarbantartó, ügyviteli-adminisztrációs, műszaki irányítói, munka- és termelésvezetői feladatokat kínáltak, de megyeszerte itt is volt 30-80 állás a kőművesek, lakatosok, szociális segítők, valamint a különféle növények termesztéséhez, állatok gondozásához értő szakmunkások számára.

2017 első negyedében 8 munkáltató, jelentősebb létszámbővítése kapcsán felmerült nagyobb, egyszerre legalább tíz főt elérő munkaerőigénye kielégítéséhez vette igénybe az érintett járási hivatalok foglalkoztatási osztályának munkaerő-közvetítő, toborzó szolgáltatását. Az így létrehozott 179 munkahely többségére hívásfogadó operátor, telemarketinges, gyártósori összeszerelő, gépkezelő, csőszerelő vagy lakatos munkát vállaló álláskeresőket vártak. A bővítések döntő része miskolci (75%), kisebb része ózdi (25%) telephelyeken valósult meg.

2017. március végéig egyetlen foglalkoztató sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést a megyében.

Az elmúlt évben átmenetileg nehéz helyzetbe került megyei vállalkozások közül többen sikerrel pályáztak az Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. által meghirdetett „Azonnal cselekszünk” elnevezésű program keretében munkahelymegőrző támogatásra. A támogatás segítségével az átmeneti nehézségek időszakában elkerülhetővé vált a létszámcsökkentés. Az ez évben benyújtott támogatási kérelmek közül március végéig két kérelemről született támogató döntés, melynek révén egy gönci és egy sárospataki járásbeli vállalkozás kapott hat hónapos időszakra szóló támogatást együttesen 66 fő munkahelyének megőrzéséhez.

Miskolc, 2017. május 15.